

SLOVENSKI JEZIK

- Materni jezik
- Drugi jezik
- Državni jezik
- Uradni

Besedni jezik, ki ga govori večina prebivalcev Republike Slovenije, je slovenski jezik. Večina prebivalcev je slovenščina materni jezik. Naučimo se ga kot prvega v družini. V njem najlažje ramišljamo, čustvujemo in sporočamo drugim. pomemben je za človekov osebni razvoj ter razvoj narodne zavesti. Slovenščina je tudi materni jezik Slovencev, ki živijo izven meja Slovenije. Poznamo:

- Zamejce (Italija, Avstrija, Madžarska, Hrvaška)
- Izseljence (Amerika, Avstralija, Evropa)

Slovenščina je lahko tudi drugi jezik ali jezik okolja za predstavnike manjšin, za priseljence in Rome. Vsi ti se morajo poleg materinščine naučiti tudi slovenščine. Slovenščina je v Republiki Sloveniji državni in uradni jezik. Slovenščina je državni jezik. Uporabljajo ga: državni organi, vlada, vojska, predsednik države, sodišča. Zapisan je na denarju, v njem je tudi himna in zapis na grbu. Slovenščina je tudi uradni jezik. Uporablja se po uradih, občinah, tudi javni napisi, kraji, občila... na območju, kjer živita italjanska in madžarska manjšina je poleg slovenščine uradni jezik še italjanščina in madžarščinas. Temu rečemo **dvojezičnost**.

SOCIALNE ZVRSTI SLOVENSKEGA JEZIKA

Pri sporazumevanju uporabljamo različne zvrsti slovenskega jezika. Prostorsko in družbeno oziroma socialno pogojene različice imenujemo socialne zvrsti. Delijo se ne knjižno in neknjižno zvrst jezika.

ZBORNİ JEZİK-najstrožja različica jezika, prevsem ga pišemo oziroma beremo (govorimo) kadar javno nastopamo.

POGOVORNI-je nekoliko bolj sproščena različica zbornega jezika. Od zbornega jezika se loči predvsem v izgovorjavi besed. Zborni jezik pišemo in govorimo, pogovorni pa samo govorimo v bolj sproščnem javnem nastopanju.

NEKNJIŽNE ZVRSTI

Neknjižni jezik večinoma govorimo in to le na posameznih delih Slovenskega ozemlja, oziroma v interesnih skupinah. Neknjižni jezik delimo na prostorske in interesne zvrsti.

Prostorske-delimo na :

- Največja
- Pokrajinsko pogovorne

Narečij imamo v Sloveniji okrog 50. Največja lahko razvrstimo v 7 narečnih skupin.

➤ Koroška	➤ Dolenjska
➤ Primorska	➤ Štajerska
➤ Rivtarska	➤ Panonska
➤ Gorenjska	

V narečju predvsem govorimo, pišemo ga ne. govorimo ga le v ustreznih okoliščinah, vendar ni primerno za javno nastopanje

Pokrajinsko pogovorni

Govorijo v večjih prostorskih enotah Slovenije (pokrajinah). Tudi ta ni primeren za javno nastopanje.

Interesne zvrsti

Interesne zvrsti so tiste jeziovne različice jezika, ki jih govorijo ljudje v skupinah, nastalih zaradi podobnih interesov:

- Poklicnih
- Generacijskih
- Skrivnih

Ločimo tri interesne zvrsti:

- Sleng
- Žargo
- Argo

Sleng:-jezik ljudi iste generacije. Najbolj je znan mladostniški sleng. Tudi sleng je delno pokrajinsko obarvan.

Žargon:-je jezik iste stroke, ki jih veže isti poklic.

Argo ali latovščina:-je jezik skrivnih skupin na obrobju družbe. Ta jezik je namenoma zaprt in ga razumejo le oni.